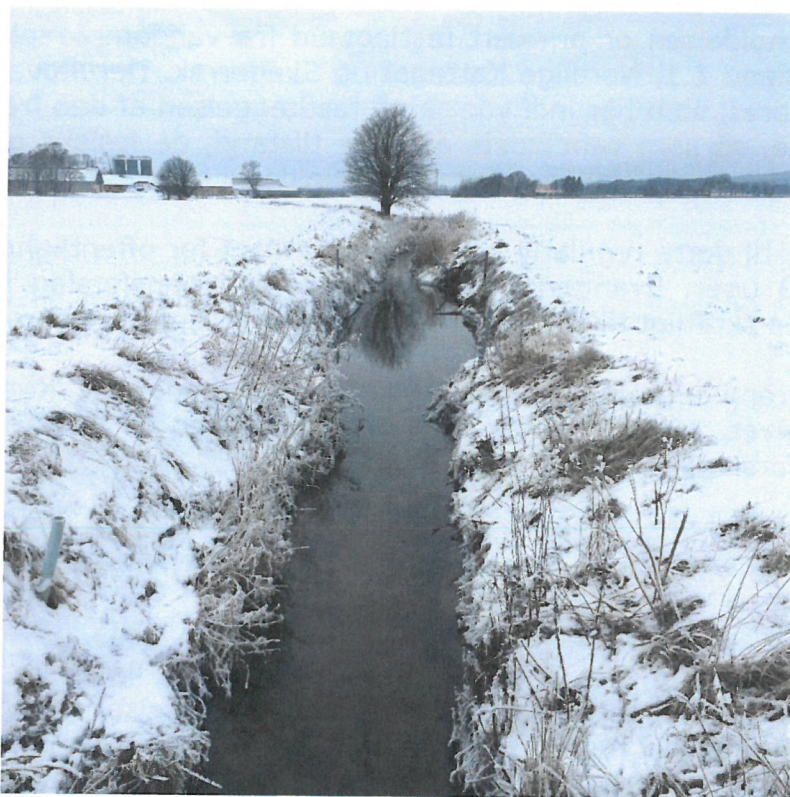




**BRØNDERSLEV**  
KOMMUNE

Regulativ for

# Donnerbæk



**September 2016**

## Indledning

Dette regulativ udgør administrationsgrundlaget for Donnerbæk.

Vandløbsregulativets hovedformål er at fastlægge bestemmelser om vandløbets fysiske tilstand i form af enten skikkelse eller vandføringsevne, og om vedligeholdelsens omfang og udførelse.

Hensigten med vedligeholdelsen er at sikre både afvandingen og en god økologisk tilstand med et varieret dyre- og planteliv. Vedligeholdelsen skal således understøtte og fastholde en høj miljøstandard og sikre, at mål i vandområdeplanen kan opnås.

Derudover indeholder regulativet en række bestemmelser om bredejerforhold, sejlads og andre administrative bestemmelser samt en redegørelse for plangrundlaget.

De fysiske dimensioner er fastlagt ud fra tidligere regulativdimensioner samt en opmåling af vandløbet i februar 2016.

Vedligeholdelsen er primært fastlagt ud fra vandområdeplanen for Hovedvandområde 1.1, Nordlige Kattegat og Skagerrak. Derudover er der en række faktorer, som har indflydelse på fastlæggelsen af den fremtidige vedligeholdelse, så som vandløbets aktuelle tilstand, de fysiske og biologiske forhold, erfaring fra tidligere års vedligeholdelse m.v..

Forslag til dette regulativ har været fremlagt for offentligheden til gennemsyn i 8 uger. Eventuelle indsigelser og ændringsforslag m.v. har kunnet indgives skriftligt til vandløbsmyndigheden indenfor 8 ugers fristen.

Efter fremlæggelsesperiodens udløb har Brønderslev Kommune vedtaget regulativet, så vidt muligt under hensyntagen til de indsigelser og ændringsforslag, der måtte være fremkommet.

Vandløbsmyndighedens afgørelser efter bekendtgørelsen om regulativer for offentlige vandløb samt afgørelser truffet med hjemmel i regulativet kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er vigtigt at bemærke datoen for regulativets ikrafttræden, da der siden kan være foretaget mindre ændringer eller tilføjelser til regulativet. Sådanne ændringer vil typisk fremgå af tillæg, rettelsesblade eller lignende til regulativet. Forespørgsler vedrørende grundlaget for og eventuelle ændringer i regulativet kan rettes til Brønderslev Kommune.

Bagerst i regulativet findes en ordforklaring med beskrivelse af udvalgte begreber, der er relevante i vandløbssammenhæng.

## Indholdsfortegnelse

1	Grundlag.....	5
2	Betegnelse af vandløbet .....	7
3	Vandløbets skikkelse, dimensioner, målsætning m.v.....	8
4	Bygværker .....	12
4.1	Broer og overkørsler .....	12
4.2	Tilløb.....	13
4.3	Ledninger .....	15
5	Administrative bestemmelser.....	16
6	Sejlads .....	17
7	Bredejerforhold.....	18
7.1	Bræmmer, randzoner og åbeskyttelseslinien .....	18
7.2	Arbejdsbælter og overkørsler ved udløb .....	19
7.3	Hegning i forbindelse med løsdrift .....	19
7.4	Ændringer i vandløbets tilstand .....	19
7.5	Forurening af vandløbet .....	20
7.6	Kreaturvanding og vandindvinding .....	20
7.7	Drænudløb, rørledninger m.v. ....	20
7.8	Beskadigelse og påbud.....	21
7.9	Straf.....	21
8	Vedligeholdelsesbestemmelser .....	22
8.1	Foranstaltning af vedligeholdelse .....	22
8.2	Hensigten med vedligeholdelsen.....	22
8.3	Oprensning.....	22
8.4	Sandfang .....	23
8.5	Grødeoptagningsplads.....	23
8.6	Grødeskæring.....	24
8.7	Beplantning .....	25
8.8	Dødt ved og væltede træer.....	26
8.9	Fældning af træer .....	26
8.10	Fordeling af ulemper, som lodsejere eller brugere skal tåle .....	26

8.11	Udbedring af bygværker og skråningssikringer .....	26
8.12	Klager vedrørende vandløbets vedligeholdelse.....	26
9	Tilsyn .....	27
10	Revision.....	27
11	Regulativets ikrafttræden .....	27
12	Ordforklaring til regulativet for Donnersbæk .....	28

### **Bilagsfortegnelse:**

Bilag 1: Redegørelse for regulativet for Donnerbæk

Bilag 2: Længdeprofil / vandføringsevne



## 1 Grundlag

Dette regulativ omfatter det offentlige vandløb Donnerbæk i Brønderslev Kommune.

Udarbejdelse af regulativet er foretaget på grundlag af:

- LBK nr. 1579 af 8. december 2015, lov om vandløb.
- LBK nr. 1830 af 16. december 2015 om regulativer for offentlige vandløb.
- Cirkulære om vandløbsloven nr. 21 af 26. februar 1985.
- Cirkulæreskrivelse af 20. juli 1984 om standardregulativ for offentlige vandløb.
- Habitatdirektivet (Direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992).
- LBK nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Vandløbsloven er det primære lovgrundlag for udarbejdelse af regulativer. Vandløbsloven har til formål at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand under hensyntagen til de natur- og miljømæssige krav, der er for vandløbet og de ånære arealer. Krav og mål for vandløbene fremgår af Vandområdeplanerne, miljømålsloven, naturbeskyttelsesloven, planloven, miljøbeskyttelsesloven, okkerloven samt Habitatdirektivet. De enkelte love er nærmere beskrevet i Redegørelse for Regulativ for Donnersbæk, bilag 1.

Vandløbsregulativet er desuden udarbejdet på baggrund af den målsætning, som fremgår af Vandomplanen 2015 – 2021 for hovedopland 1.1, Nordlige Kattegat og Skagerrak, vanddistrikt Jylland og Fyn samt en omfattende opmåling af vandløbet i februar 2016 til fastlæggelse af vandløbets aktuelle forhold samt til kontrol af vandføringsevnen. Opmålingen omfatter dræn, broer, spang mv. og ligeledes tværsnitsprofiler for hvert ca. 100 m samt ved alle bygværker.

Endelig er regulativet lavet med inspiration fra følgende notat og vejledning:

- "Udarbejdelse af vandløbsregulativer – erfaringsopsamling og ny viden", Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen juni 2007.
- "Vejledning om grødeskæring i vandløb", By- og Landskabsstyrelsen, juli 2008.
- Offentlig møde den 9. marts 2016.

### ***Tidligere kendelser og regulativer***

Regulativet er udarbejdet på grundlag af:

- Vandsynskendelse af 19. november 1920.
- Landvæsenskommissionskendelse af 15. juni 1921.
- Regulativ af 30. juni 1925.
- Regulativ af 17. december 1997.
- De ved vandløbet konstaterede forhold ved opmåling udført i februar 2016 af Orbicon A/S

Dette regulativ erstatter regulativ af 17. december 1997.

Vedrørende tidligere truffne afgørelser og bestemmelser henvises til Brønderslev Kommune.

## 2 Betegnelse af vandløbet

Regulativet omfatter Donnerbæk, der er beliggende i Brønderslev Kommune.

Donnerbæk har udløb i Kousholt Bæk, som er en del af Sør Ås vandløbssystem.

Donnerbæk begynder som offentligt vandløb ved udløbet af den tidligere jernbane overkørsel i skel mellem matr. nr. 105di og 106a, Ørsø Fjerding, Dronninglund og forløber i sydøstlig retning indtil udløbet i det offentlige vandløb Kousholt Bæk, på matr. nr. 36h, Aså By, Aså-Melholt.

Donnerbæk er beliggende i UTM zone 32 Euref89 med følgende koordinater:

Startpunkt – st. 0 m:	Nord 6.336.473 m	Øst 578.779 m
Slutpunkt – st. 6.098 m:	Nord 6.335.069 m	Øst 583.585 m

Donnerbæk har en samlet længde på 6.098 m. Heraf er 0 m rørlagt.



Oversigtskort over Donnerbæk



### 3 Vandløbets skikkelse, dimensioner, målsætning m.v.

Vandløbet er stationeret fra øvre ende med begyndelsespunktet som station 0. Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter.

I Donnerbæks st. 4.826 m er placeret en online vandstandsmåler, der kontinuerlig måler vandstanden i Donnerbæk. Vandstanden kan ses på <http://bronderslev.web4you.dk/>.

Donnerbæk er på hele strækningen målsat til en god økologisk tilstand.

I vandløb med god økologisk tilstand skal vedligeholdelsen foretages med baggrund i de principper og anbefalinger, der er beskrevet i vandområdeplanen.

Med baggrund i den høje målsætning har Brønderslev Kommune besluttet, at Donnerbæk i hele dens længde fra start af vandløbet (st. 0) til udløbet i Kousholt Bæk (st. 6.098 m), skal vedligeholdes på grundlag af krav til vandløbets vandføringsevne i den grødefri situation. Vandføringsevnen skal svare til vandføringsevnen i et teoretisk vandløb med dimensionerne angivet i efterfølgende skema. I bilag 1 er der nærmere redegjort for sammenhængen mellem dimensioner og vandføringsevne.

Der tillades sand i rørbroer op til bundkoten ved rørindløb og rørudløb. De registrerede rør skal overholde de bundkoter, der er anført i kapitel 4.

Station (m)	Bundkote (cm)	Bundbredde (cm)	Fald ‰	Anlæg	Bemærkning
0	1752	x	x	x	Udløb ved banedæmning
28			15,7		Spang
30	1705		x		
251	1657	50	2,2	1,0	Vandledning
350			x		
368					Spang
455	1600	x Ø 90	3,3	x	Rørbro Milholt
465	1597	x		x	
660	1532	50	x	1,0	
760	1506	x Ø 100		x	Rørbro



Station (m)	Bundkote (cm)	Bundbredde (cm)	Fald ‰	Anlæg	Bemærkning
766	1504	x 50	2,6	x	
786		x Ca. 250		1,0	Sandfang
802	1495	x 50	x		
1094	1448	x Ø 100		x	Rørbro
1106	1446	x		x	
1251	1422	50		1,0	Telekabel
1468	1387	x Ø 100	1,6	x	Rørbro
1473	1386	x 50		x 1,0	
1487	1384	x Ø 180		x	Rørbro
1496	1383	x		x	
1500	1382	50	x	1,0	
1692	1347	x Ø 100	1,8	x	Rørbro
1701	1346	x 50		x	
1732	1340	x	1,8 x		Åbent tilløb
1950	1298		1,9 x	1,0	
1958	1297	80			Vandledning
2205	1259	x Ø 125	1,5	x	Rørbro
2216	1257	x 80	x	x	
2495		X Ca. 250		1,0	Sandfang
2513		X 80	1,7		
2527	1205	x 150		x	Betonbro
2532	1205	x		x	

Station (m)	Bundkote (cm)	Bundbredde (cm)	Fald ‰	Anlæg	Bemærkning
2650	1185	80	x	1,0	
2999	1153	x Ø 100		x	Rørbro
3006	1152	x		x	
3103			0,9		Spang
3210		80		1,0	Spang
3226	1132				Elledning
3228	1132	x 180	x	x	Stålprofilbro Asåvej
3246	1128	x 80		x 1,0	
3475	1082	x Ø 100	2,0	x	Rørbro
3482	1080	x	x 1,4	x	
3700	1050	80	x	1,0	
3996	1021	x 160/Ø 140	1,0	x	Beton/rørbro Kibsgårdvej
4003	1020	x	x	x	
4081					Spang
		80		1,0	
4826					Online vandstandsmåler
4851	862	x 120	1,9	x	Betonbro Langbaksmindevej
4856	861	x		x	
5020	830				Elkabel
		80		1,0	
5100	815		X		
5351	784	x Ø 100	1,2	x	Rørbro
5337	783	x	x 2,4	x	
5600	725		x		

Station (m)	Bundkote (cm)	Bundbredde (cm)	Fald ‰	Anlæg	Bemærkning
5673	717	130	1,2	1,0	Elkabel
5730	710				Vandledning
5926	687	x Ø 165	x	x	Rørbro Asåvej
5942	682	X	3,0	x	
6093	637	130		1,0	Elkabel
6098	635	x	x	x	Udløb i Kousholt Bæk

De anførte koter er tilknyttet DVR90.



## 4 Bygværker

I forbindelse med opmålingen udført i februar 2016 er følgende bygværker registreret.

### 4.1 Broer og overkørsler

Stationering (m)	Beskrivelse	Dimension for rørdiameter (cm)	Målt bundkote (cm)	Ejerforhold
455	Rørbro	Ø 90	1550	Privat fællesvej
465		Ø 90	1586	Milholt
760	Rørbro	Ø 100	1492	Privat
766		Ø 100	1482	
1094	Rørbro	Ø 100	1426	Privat
1106		Ø 100	1422	
1468	Rørbro	Ø 100	1382	Privat
1473		Ø 100	1375	
1487	Stålrørbro	Ø 180	1338	Privat
1496		Ø 180	1336	
1692	Rørbro	Ø 100	1342	Privat
1701		Ø 100	1346	
2205	Rørbro	Ø 125	1256	Privat
2216		Ø 125	1256	
2527	Betonbro	150		Privat
2532		150		
2999	Rørbro	Ø 100	1143	Privat
3006		Ø 100	1154	
3228	Stålprofilbro	180		Brønderslev Kommune
3246		180		Asåvej
3475	Rørbro	Ø 100	1072	Privat
3482		Ø 100	1078	
3996	Betonbro/	160		Privat fællesvej
4003	rørbro	Ø 140	1007	Kibsgårdvej
4851	Betonbro	120	851	Privat fællesvej
4856		120	870	Langbaksmindevej
5351	Rørbro	Ø 100	3416	Privat
5357		Ø 100	3414	
5926	Stålrørbro	Ø 165	686	Brønderslev Kommune
5942		Ø 165	666	Asåvej



## 4.2 Tilløb

Stationering (m)	Vandløbsside	Rørdimension (cm)	Bundkote (cm)	Bemærkning
181	Venstre	15	1696	Rørtilløb
290	Højre	110	1644	Rørtilløb, regnvandsudløb
291	Venstre	28	1682	Rørtilløb
326	Højre		1699	Åbent tilløb
418	Venstre	10	1787	Rørtilløb
516	Venstre	10	1596	Rørtilløb
686	Venstre	8	1566	Rørtilløb
687	Venstre	10	1559	Rørtilløb
706	Venstre	10	1555	Rørtilløb
724	Venstre	10	1558	Rørtilløb
772	Venstre	25	1510	Rørtilløb
799	Højre	8	1527	Rørtilløb
822	Højre	15	1526	Rørtilløb
836	Højre	15	1583	Rørtilløb
1003	Venstre	15	1470	Rørtilløb
1028	Venstre	8	1522	Rørtilløb
1086	Venstre	30	1543	Rørtilløb fra pumpestation
1320	Højre	10	1454	Rørtilløb
1689	Venstre	13	1391	Rørtilløb
1732	Venstre	60	1355	Rørtilløb fra grøft
1755	Venstre	8	1351	Rørtilløb
2095	Venstre	15	1314	Rørtilløb
2105	Højre	22	1280	Rørtilløb
2226	Højre	8	1298	Rørtilløb
2233	Venstre	8	1313	Rørtilløb
2245	Højre	8	1293	Rørtilløb
2260	Højre	8	1281	Rørtilløb
2299	Højre	8	1267	Rørtilløb
2319	Højre	8	1284	Rørtilløb
2340	Højre	8	1273	Rørtilløb
2351	Højre	8	1290	Rørtilløb
2361	Højre	8	1271	Rørtilløb
2404	Højre	8	1328	Rørtilløb
2424	Højre	8	1311	Rørtilløb
2446	Højre	8	1307	Rørtilløb
2465	Højre	8	1305	Rørtilløb
2477	Venstre	8	1237	Rørtilløb
2483	Højre	8	1250	Rørtilløb

Stationering (m)	Vandløbsside	Rørdimension (cm)	Bundkote (cm)	Bemærkning
2495	Højre	8	1242	Rørtilløb
2502	Højre	8	1253	Rørtilløb
2503	Venstre	8	1256	Rørtilløb
2523	Højre	8	1248	Rørtilløb
2539	Højre	8	1239	Rørtilløb
2549	Højre	8	1232	Rørtilløb
2585	Venstre	8	1227	Rørtilløb
2587	Højre	8	1230	Rørtilløb
2606	Venstre	8	1221	Rørtilløb
2626	Højre	8	1227	Rørtilløb
2630	Venstre	8	1234	Rørtilløb
2634	Højre	8	1220	Rørtilløb
2645	Højre	8	1216	Rørtilløb
2656	Højre	8	1222	Rørtilløb
2664	Højre	8	1222	Rørtilløb
2667	Venstre	8	1283	Rørtilløb
2684	Højre	8	1227	Rørtilløb
2704	Højre	8	1217	Rørtilløb
2710	Venstre	10	1257	Rørtilløb
2724	Højre	8	1203	Rørtilløb
2737	Venstre	8	1209	Rørtilløb
2743	Højre	8	1211	Rørtilløb
2762	Højre	8	1208	Rørtilløb
2783	Højre	8	1210	Rørtilløb
2802	Højre	8	1196	Rørtilløb
2822	Højre	8	1200	Rørtilløb
2832	Højre	8	1192	Rørtilløb
2864	Venstre	8	1183	Rørtilløb
2911	Venstre	15	1174	Rørtilløb
2930	Højre	8	1190	Rørtilløb
2935	Venstre	8	1192	Rørtilløb
2956	Venstre	8	1187	Rørtilløb
2971	Højre	8	1183	Rørtilløb
2975	Venstre	8	1183	Rørtilløb
2997	Højre	8	1177	Rørtilløb
2997	Venstre	8	1181	Rørtilløb
2998	Højre	8	1181	Rørtilløb
2999	Højre	8	1179	Rørtilløb
3164	Venstre	8	1175	Rørtilløb
3296	Venstre	30	1131	Rørtilløb
3423	Højre		1114	Åbent tilløb

Stationering (m)	Vandløbsside	Rørdimension (cm)	Bundkote (cm)	Bemærkning
3994	Højre	8	1047	Rørtilløb
4076	Højre	10	1075	Rørtilløb
4120	Højre	6	1057	Rørtilløb
4126	Højre	10	1053	Rørtilløb
4631	Venstre		957	Åbent tilløb
4849	Højre	5	907	Rørtilløb
5382	Venstre	15	795	Rørtilløb
5405	Venstre	10	832	Rørtilløb
5420	Højre	5	835	Rørtilløb
5448	Højre	8	796	Rørtilløb
5706	Venstre	10	775	Rørtilløb
5803	Højre	10	761	Rørtilløb
5922	Venstre	15	755	Rørtilløb
5926	Højre	30	684	Rørtilløb fra vejgrøft
5926	Venstre	30	687	Rørtilløb fra vejgrøft
5942	Højre	22	715	Rørtilløb fra vejgrøft
5943	Venstre	22	711	Rørtilløb fra vejgrøft
6022	Højre	8	675	Rørtilløb
6037	Højre	8	666	Rørtilløb
6054	Højre	8	659	Rørtilløb
6069	Højre	8	652	Rørtilløb
6085	Højre	8	665	Rørtilløb

#### 4.3 Ledninger

Beliggenhed st. (m)	Beskrivelse	Ejerforhold
51	Vandledning	Dronninglund Vandværk, Slotsgade 27, 9330
1251	Telekabel	TDC
1958	Vandledning	Asaa Vandværk, Møllegårdsvej 6, 9340 Asaa
2872	Elkabel	Ukendt
2998	Vandledning	Asaa Vandværk, Møllegårdsvej 1, 9340 Asaa
3226	Elkabel	Ukendt
3360	Telekabel	TDC
4130	Vandledning	Asaa Vandværk, Møllegårdsvej 1, 9340 Asaa
5020	Elkabel	Energinet.dk, Tonnes Kjærsvej 65, 7000 Fredericia
5673	Elkabel	Ukendt
5730	Vandledning	Asaa Vandværk, Møllegårdsvej 1, 9340 Asaa
5900	Telekabel	TDC
6093	Elkabel	Ukendt



## **5 Administrative bestemmelser**

Donnerbæk administreres og vedligeholdes af Brønderslev Kommune, som vandløbsmyndighed. Ejer eller bruger af vandløbet må ikke på eget initiativ og uden forudgående tilladelse fra myndigheden udføre nogen form for vedligeholdelse eller fysiske forandringer af vandløbet.

Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den fastsatte vandføringsevne ikke ændres.

Vandløbets vedligeholdelse udføres udelukkende af vandløbsmyndigheden. Der kan dog træffes bestemmelser om privat oprensning af sandfang.

Bygværker, såsom styrt, stryg, diger og skråningssikringer m.v., der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af dette.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejere eller brugerne har pligt til at optage slam og grøde m.v., der samler sig ved bygværker, jævnfør vandløbslovens bestemmelser.

Bygværker, der ikke vedligeholdes, kan fjernes eller istandsættes af vandløbsmyndigheden på ejernes bekostning.

Enhver ændring af eksisterende bygværker, samt anlæg af nye, skal godkendes af vandløbsmyndigheden.



## **6 Sejlads**

Enhver form for sejlads på Donnerbæk er forbudt. Sejladsforbuddet skyldes, at vandløbets fysiske dimensioner ikke muliggør sejlads uden, at der sker skade på vandløbets bund og sider til gene for dyre- og plantelivet.

## 7 Bredejerforhold

### 7.1 Bræmmer, randzoner og åbeskyttelseslinien

#### Bræmmer

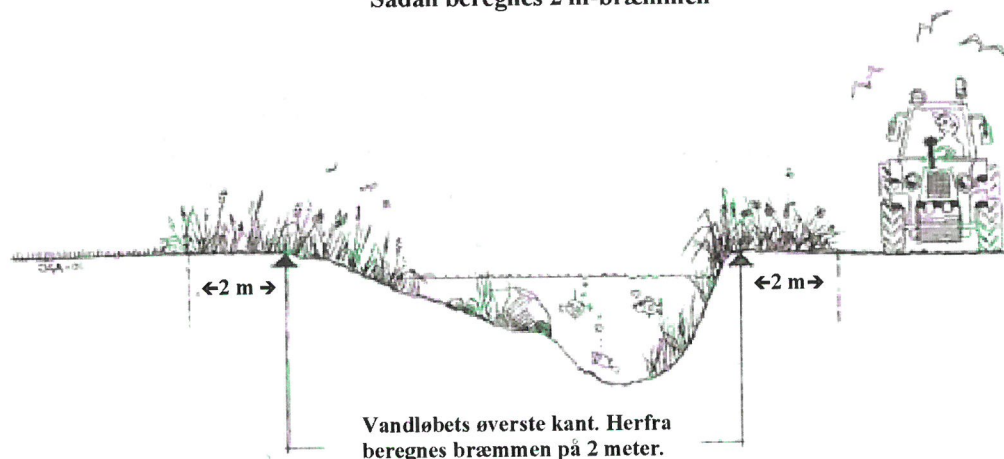
Vandløbslovens § 69 om 2 m brede dyrkningsfrie bræmmer langs vandløbs åbne strækninger, gælder for alle naturlige vandløb og søer. Bestemmelsen gælder desuden for vandløb og søer, der i vandområdeplanen mindst har miljømålet "god økologisk tilstand" eller "godt økologisk potentiale", beliggende i landzonen.

Formålet med bræmmen er at beskytte bredden mod udskridning og derved mindske erosion, således at vandløbets evne til at aflede vand sikres. En stabil bred sikrer samtidig gode fysiske forhold for fisk og smådyr. Endvidere er 2 meter bræmmen med til at mindske udvaskningen af næringsstoffer og sprøjtemidler til vandmiljøet.

Donnerbæk er omfattet af ovenstående og derfor må dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring og anbringelse af enhver form for hegn ikke foretages i en bræmme på 2,0 m langs vandløbets øverste kant.

Bræmmen måles fra vandløbsbrinkens øverste kant. Den øverste kant er overgangen fra det skrånende terræn mod vandløbet og det flade terræn, som normalt kan jordbehandles. Se nedenstående skitse.

Sådan beregnes 2 m-bræmmen



Undtaget fra denne bestemmelse er vandløbsmyndighedens eventuelle plantning af skyggegivende vegetation til begrænsning af grødevækst. For anbringelse af hegn, hvor arealet benyttes til græsning for løsgående husdyr, se afsnit. 7.3.

#### Åbeskyttelseslinien

Naturbeskyttelseslovens § 16 indeholder et generelt forbud mod at placere bebyggelse, foretage ændringer i terrænet, beplantning og lignende i en af-

stand på 150 m fra offentlige vandløb med en regulativmæssig bundbredde på mindst 2 m.

Bestemmelsens formål er at sikre åer som værdifulde landskabselementer og som levested og spredningskorridor for plante- og dyreliv.

Donnerbæk er ikke omfattet af åbeskyttelseslinien.

## **7.2 Arbejdsbælter og overkørsler ved udløb**

Ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op mod vandløbet, er pligtige til at tåle eventuelle gener ved udførelse af vandløbsvedligeholdelsen, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Det bemærkes, at arbejdsbæltet normalt ikke bliver mere end 8 m bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke, uden vandløbsmyndighedens tilladelse, anbringes nærmere end 8 m fra vandløbets kronekant, og for rørlagte strækninger ikke nærmere end 10 m fra ledningens midte.

Nye tilløb, og tilløb der reguleres, skal - såfremt vandløbsmyndigheden forlanger det - forsynes med en overkørsel med 5 meters ovenbredde ved udløbet, til brug for transport af materiel der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.

## **7.3 Hegning i forbindelse med løsdrift**

De arealer, der grænser op til vandløbet, kan benyttes til løsdrift, uden at der opstilles hegn. Hvis det viser sig, at den manglende hegning giver anledning til skader på vandløbets brinker og bund kan vandløbsmyndigheden påbyde hegning.

De tilgrænsende lodsejere har pligt til at frahegne sumpede eller andre arealer i vandløbets umiddelbare nærhed, såfremt dette er nødvendigt for at forhindre aflejringer på vandløbsbunden eller udskridning af vandløbets sideskråninger.

## **7.4 Ændringer i vandløbets tilstand**

I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden i vandløbet forandres, eller at vandets frie løb hindres.

Regulering herunder rørlægning af vandløbet og etablering af broer og overkørsler, må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.

Ingen må uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage ændringer ved vandløbet og dets anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i nærværende regulativ, vandløbsloven, miljøbeskyttelses-



loven, naturbeskyttelsesloven, vandområdeplanerne, Natura 2000-planerne, habitatdirektivet og miljømålsloven.

### **7.5 Forurening af vandløbet**

Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald eller væsker, der kan forurene vandet eller medføre aflejringer i vandløbet, jf. Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

I vandløbet, på vandløbets brinker og i 2 meter bræmmen må der ikke henkastes eller oplægges affald, haveaffald, byggeaffald m.m.

Gennemløber vandløbet arealer, der er udpeget som okkerpotentielle områder, må nye eller ændrede udgrøftninger og dræninger ikke påbegyndes, før der foreligger en godkendelse efter okkerloven. I okkerpotentielle områder kræver vedligeholdelse af dræn, herunder spuling, reparation m.m. godkendelse efter okkerloven, såfremt drænene ikke har været vedligeholdt i 5 år eller mere.

Donnerbæk gennemløber okkerpotentielt område på strækningerne st. 750 – 2.200 og 6.03 – 6.098 m.

Ved trykspuling af dræn skal okkerholdigt spulevand oppumpes og spredes på de omkringliggende marker.

### **7.6 Kreaturvanding og vandindvinding**

Lodsejere langs Donnerbæk kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder, der da skal indrettes uden for vandløbets profil og indhegnes således, at kreaturer ikke kan træde ud i vandløbet.

Anden vandindvinding må ikke finde sted uden tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.

Fra såvel nye som eksisterende vandingssteder må der ikke ske udtrædning af jord m.m. til vandløbet, ligesom der ikke må ske tilførsel af dyrenes urin og fækalier til vandløbet.

### **7.7 Drænudløb, rørledninger m.v.**

Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer.

Drænrør må højst rage 15 cm ud i vandløbet målt fra brinken.

Nye dræntilløb må ikke placeres med underkanten af røret dybere end 10 cm over den teoretiske bundkote.

Udførelse af andre rørledninger, lægning af kabler og lignende under vandløbet, kræver tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Hvis udløb fra drænrør eller drængrøfter giver anledninger til massive sandaflejringer i vandløbet, kan vandløbsmyndigheden påbyde lodsejere at etablere renseforanstaltninger.

### **7.8 Beskadigelse og påbud**

Alle former for afmærkning i eller ved vandløbet må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, bekostes retableringen af den ansvarlige for skaden.

Beskadiges vandløb, diger, faskiner, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet, eller foretages der foranstaltninger i strid med vandløbsloven eller bestemmelserne i nærværende regulativ, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtigedes regning, jævnfør vandløbslovens bestemmelser.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtiges regning, jævnfør vandløbslovens bestemmelser.

### **7.9 Straf**

Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jævnfør vandløbslovens bestemmelser.

## 8 Vedligeholdelsesbestemmelser

Ved Donnerbæk's vedligeholdelse forstås de fysiske indgreb, der foretages i vandløbet for at sikre den fastlagte vandføringsevne og vandløbets målsætning. Det vil sige grødeskæring, oprensning af aflejringer, træplantning, træbeskæring med videre.

### 8.1 Foranstaltning af vedligeholdelse

Vandløbet, og beplantning på skråninger og i bræmmer etableret som skyggegivende beplantning af vandløbsmyndigheden, vedligeholdes af vandløbsmyndigheden.

Donnerbæk vedligeholdes af Brønderslev Kommune. Private lodsejere må ikke udføre nogen form for vedligeholdelse af vandløbet, med mindre der er truffet aftale med vandløbsmyndigheden.

Brønderslev Kommune afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved brug af eget mandskab.

### 8.2 Hensigten med vedligeholdelsen

Vandløbsmyndigheden er forpligtiget til, at vedligeholdelsen af Donnerbæk skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, målsætningen stiller hertil.

Donnerbæks målsætning er fastlagt i "Vandområdeplan for hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak" til *god økologisk tilstand*.

Hensigten med vedligeholdelsen er at sikre både afvandingen og en god økologisk tilstand med et varieret dyre- og planteliv.

Vedligeholdelsen skal således understøtte og fastholde en høj miljøstandard og sikre, at mål i vandområdeplanen kan opnås.

### 8.3 Oprensning

Donnerbæk skal fra start af vandløbet (st. 0) til udløbet i Kousholt Bæk (6.098 m) vedligeholdes på grundlag af principperne for teoretisk skikkelse, nærmere beskrevet i bilag 1.

De teoretiske dimensioner fremgår af dimensionsskemaet i kapitel 3.

Donnerbæks fastlagte teoretiske skikkelse kontrolleres af vandløbsmyndigheden 1 gang hvert andet år i lige årstal inden 1. april. Hvis sne, is, oversvømmelse eller lignende forhindrer kontrollen inden 1. april, gennemføres denne i stedet snarest muligt herefter. Kontrollen foretages ved en stikprøvekontrol af bundkoten ved brug af GPS sammenholdt med en måling af bundbredden.

Hvis stikprøvekontrollen giver mistanke om, at regulativets krav til den teoretisk skikkelse ikke er overholdt, kan vandløbsmyndigheden iværksætte en kontrolopmåling. Med udgangspunkt i kontrolopmålingen gennemføres en



beregning ved to givne afstrømningsværdier (er beskrevet i bilag 1, afsnit 4.2, Kontrol af regulativet).

Viser beregningerne for det opmålte vandløb/vandløbsstrækning et vandspejlsniveau på mere end 10 cm over vandspejlsniveauet for Donnerbæks teoretiske skikkelse, gennemføres en oprensning.

En oprensning, må ikke gennemføres til en dybde, der sænker vandspejlsniveauet til mere end den teoretiske skikkelse for Donnerbæk.

Eventuel oprensning foretages så vidt muligt i perioden fra 1. august til 15. oktober af hensyn til fiskebestandene.

Oprrensningen må kun omfatte aflejret sand og mudder. Sten, grus, tørv og ler m.m. må ikke opgraves eller omlejres, og overhængende brinker må ikke beskadiges.

Oprrensningen begrænses så vidt muligt til Donnerbæks naturlige (slyngede) strømmende, og udføres i en bredde, der ikke overstiger den teoretiske bundbredde.

Vandløbsmyndigheden kan vælge at udføre arbejdet etapevis på mindre delstrækninger med en tidsmæssig forskydning.

Opgravningen udføres maskinelt. Oprrensningen kan lokalt foretages manuelt, hvis det vurderes, at være mest hensigtsmæssigt. Hvis oprrensningen foretages i en periode med kraftig kantvegetation kan det være nødvendigt først at foretage en kantskæring, således at maskinføreren tydeligt kan se vandløbet og dets kanter.

Opgravet sand og mudder oplægges ovenfor øverste vandløbskant.

Fjernelse af sne og is, der forårsager stuvninger, undlades.

I bilag 1 er der nærmere redegjort for sammenhængen mellem dimensioner og vandføringsevne.

#### **8.4 Sandfang**

Eksisterende sandfang tilses efter behov. Der er lavet aftale med lodsejere om tømning af sandfangene, inden disse er fyldte. Det opgravede materiale udjævnes uden for 2 meter bræmmen og må ligeledes ikke spredes på arealer, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

#### **8.5 Grødeoptagningsplads**

Hvis der i forbindelse med grødeskæringen aftales etablering af en midlertidig grødespærring, skal denne løbende tømmes og grøden må højst ligge 2 døgn på jorden inden den udspreddes. Sådanne aftaler kan kun træffes af vandløbsmyndigheden.

## 8.6 Grødeskæring

For Donnerbæk foretages grønnskæring 2 gange årligt i perioderne 15. juli til 5. august og 1. september til 20. september.

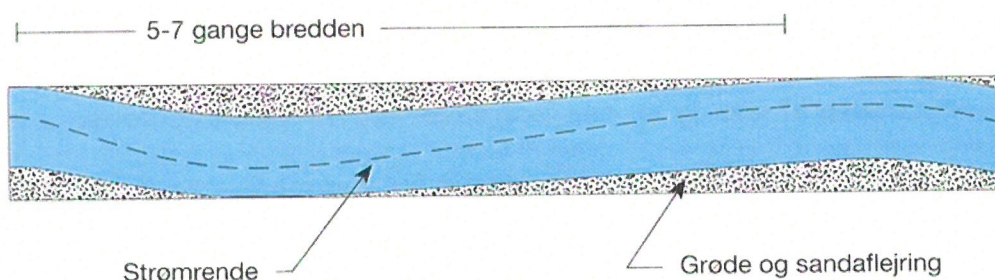
Grøden skal skæres i en slynget strømrønde i nedenstående strømrønde-bredder og skal så vidt muligt foretages i vandløbets naturlige strømrønde. Grøden skal så vidt muligt skæres i bund. Mindre grødeøer kan efterlades i strømrønden, såfremt den samlede strømrønde-bredde overholder nedenstående strømrønde-bredder. Strømrønde-bredde skal være til stede, den dag grønnskæringen er udført.

Strækning	Samlet strømrønde-bredde
St. 0 – 1.732 m:	40 - 50 cm
St. 1.732 – 5.337 m:	60 - 70 cm
St. 5.337 – 6.098 m:	100-110 cm

Hvis ovennævnte strømrønde-bredde allerede er til stede på grønnskærings-tidspunktet, skæres der ikke grøde.

Ved grønnskæringen skæres der primært i robuste grødearter, som pindsvi-neknop, vandpest, smalbladet mærke m.m. Så vidt muligt undlades det at skære i sårbare arter som eksempelvis vandaks, vandkrans, vandranunkel eller vandstjerne. Ovenstående strømrønde-bredder skal dog overholdes uanset hvilke grødearter der er i vandløbet.

Har vandløbet en vandløbsbredde der er bredere end strømrønde-bredde skal grøden efterlades efter nedenstående grønnskæringsprincip.



Desuden kan der efterlades små grødeøer i midten af vandløbet i stedet for grøde langs vandløbskanten, dog skal summen af strømrønder overholde ovenstående strømrønde-bredder.

Af hensyn til vandløbets målsætning skal arbejdet som udgangspunkt udføres manuelt. Dette kan enten foretages med le eller med motoriserede håndredskaber.

På strækninger hvor manuel vedligeholdelse ikke er praktisk muligt, eller hvor det vurderes at maskinel vedligeholdelse ikke får en negativ påvirkning

af vandløbets miljømæssige tilstand, kan arbejdet udføres maskinelt ved anvendelse af mejekurv.

Den afskårne grøde og kantvegetation skal så vidt muligt optages fra vandløbet efterhånden som den afskæres og oplægges ovenfor øverste vandløbskant og mindst 1,0 m fra vandløbskanten i mod marken.

Slåning af vegetation på vandløbets sideskråninger foretages på de strækninger, hvor det skønnes, at stivstænglet vegetation som eksempelvis tagrør, lodden dueurt m.m. kan være til gene for afvandingen, eller hvor vegetationen er så massiv at den bortskygger bundgrøden og derved har en negativ påvirkning af den miljømæssige målsætning.

Eventuel slåning af kantvegetationen foretages så vidt muligt i forbindelse med grødeskæringen. Undtaget herfra er pleje af såvel nyetableret som eksisterende skyggegivende vegetation. Her kan slåning foretages i hele sommerperioden.

Vandløbsmyndigheden kan iværksætte 1 årlig ekstraordinær grødeskæring for hele strækningen eller delstrækninger, hvis det vurderes at forbedre vandløbsmiljøet og er nødvendigt for at opnå en god økologisk tilstand eller hvis der udenfor perioderne 15. juli til 5. august og 1. september til 20. september udvikles en så kraftig grødevækst på strækningen, at det vurderes at denne kan medføre væsentlige skader. Bestemmelsen finder kun anvendelse, såfremt:

- der på en eller flere delstrækninger udvikles en ekstraordinært stor mængde grøde, der dækker hele profilet.
- denne grøde skønnes at være til gene for afvandingen af de ånære arealer og der er væsentlige afvandingsinteresser på den aktuelle strækning.
- Denne grøde skønnes at medføre væsentlig forringelse af de miljømæssige forhold.
- det vurderes, at grødeskæring vil kunne afhjælpe ovenstående problemerne.

Iværksættes en eventuel ekstra grødeskæring, foretages denne som ovenfor beskrevet for den ordinære grødeskæring.

Hvis vandløbsmyndigheden træffer beslutning om at udføre en ekstraordinær skæring, skal denne så vidt muligt udføres inden for 2 uger.

### 8.7 Beplantning

Vandløbsmyndigheden kan, efter aftale med lodsejerne, foretage beplantning langs med vandløbet. Formålet kan være at bortskygge og dermed mindske mængden af vandløbsplanter i vandløbet. Formålet kan ligeledes være at fremme dyrelivet i vandløbet. Nedfaldne blade og grene giver leveduligheder for svampe og bakterier, som udgør fødegrundlaget for visse



smådyr i vandløbet. Herved øges sandsynligheden for at opnå målopfyldelse samtidig med, at der er mulighed for en øget fiskebestand.

Beplantning langs vandløbet foretages under hensyntagen til landskabelige forhold. For at sikre forekomst af vandplanter og så varierede fysiske forhold som muligt, må beskygningen af vandløbet ikke blive for dominerende. En eventuel beplantning foretages så vidt muligt i mindre og spredte grupper.

Der benyttes udelukkende rødæl og andre hjemmehørende arter, som naturligt er tilknyttet vandløb.

#### **8.8 Dødt ved og væltede træer**

Dødt ved i og omkring vandløbet skal så vidt muligt blive liggende. Herved øges fødemængden og antallet af levesteder for vandløbets smådyr.

Tilsvarende kan væltede træer accepteres i et vist omfang, medmindre det giver anledning til markante opstuvninger og væsentligt forringet afvandingsevne eller er en trussel mod bygværker, dræn eller lignende.

#### **8.9 Fældning af træer**

Vandløbsmyndigheden kan vælge at fælde træer langs vandløbet i tilfælde, hvor træerne er årsag til nedsat vandhastighed og sandaflejringer til følge.

#### **8.10 Fordeling af ulemper, som lodsejere eller brugere skal tåle**

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt på begge sider af vandløbet.

Fyld m.v. fra den regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne mindst 5 meter væk fra vandløbskanten eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag udenfor 2 meter bræmmen, inden hvert års 1. maj.

Det er den enkelte ejers eller brugers pligt selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede fyldet, kan vandløbsmyndigheden med 2 ugers skriftligt varsel til ejeren eller brugeren udføre arbejdet på den pågældendes bekostning.

#### **8.11 Udbedring af bygværker og skråningssikringer**

Udbedringer af eventuelle bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis i perioden marts-april eller september-oktober.

#### **8.12 Klager vedrørende vandløbets vedligeholdelse**

Lodsejere - eller andre med interesse i vandløbet - der er utilfreds med vedligeholdelsen eller andre specielle forhold, kan henvende sig til vandløbsmyndigheden.

## 9 Tilsyn

Tilsyn med Donnerbæk udføres af Brønderslev Kommune.

Kommunen afholder efter ønske offentligt syn over vandløbet umiddelbart efter vedligeholdelse af vandløbet.

Bredejere, vandløbslaug, organisationer eller andre, der ønsker et sådant syn, kan træffe nærmere aftale herom med vandløbsmyndigheden.

## 10 Revision

Dette regulativ skal senest optages til revision i 2026.

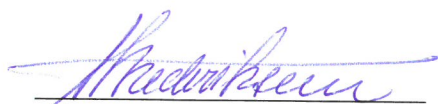
Revisionen skal sikre, at det med jævne mellemrum vurderes, om ændringer i regulativets forudsætninger – herunder i plangrundlaget – bør medføre justeringer i regulativet.

## 11 Regulativets ikrafttræden


Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive indsigelser og ændringsforslag inden den 1. december 2016.

Regulativet er vedtaget af Brønderslev Kommune, den 13. februar 2017.

Vedtagelsen af regulativet samt dato for dets ikrafttræden offentliggøres den 10. marts 2017.



Karsten Frederiksen  
Formand for Teknik- og  
Miljøudvalget



Lene Faber  
Teknisk Direktør

**Regulativet træder i kraft den 7. april 2017**

## 12 Ordforklaring til regulativet for Donnersbæk

Afstrømning	En betegnelse for den del af nedbøren, der falder på et landområde og strømmer til havet. En del af nedbøren strømmer på selve jordoverfladen og andet i vandløbene. Tilsammen kaldes disse to poster for overfladeafstrømning. Afstrømning angives i liter pr. sekund pr. km <sup>2</sup> eller i mm pr år.
Anlæg	Vandløbets skråningsanlæg. Anlægget er defineret ved afstanden i meter til skråningen for hver gang man går 1 meter op. Eksempelvis betyder anlæg 1:2, at for hver meter, der er fra vandløbsbund til terræn, skal der være to meter til kronekant.
Banketter	Det vandrette terræn langs vandløbet.
Beskyllede tværsnitsareal	Det tværsnitsareal i vandløbet der under en given vandspejlskote er beskyttet.
Biodiversitet	Ordet stammer fra græsk og betyder "forskelligartethed". Der skelnes mellem genetisk diversitet, artsdiversitet og økologisk diversitet. Eksempelvis har et lille vandløb med kun ørreder og få smådyr en væsentlig mindre artsdiversitet end et stort vandløb med en lang række fiskearter og smådyr.
Brinkfødde	Den nederste del af brinken kan "vokse ud i vandløbet", hvis aflejringer i eksempelvis kantplanter med tiden bliver landfaste.
Bræmmer	Den del af det vandrette terræn langs vandløbene som friholdes for dyrkning med videre. I henhold til loven skal der være friholdte bræmmer langs med naturlige vandløb og søer eller vandløb og søer, der i vandområdeplanen mindst har miljømålet god tilstand eller godt økologisk potentiale. Bræmmen skal være 2 meter og måles fra vandløbets kronekant.
Bundkote	Kote i DVR90 for vandløbsbunden.



DVFI	En forkortelse for Dansk Vandløbs Fauna Index. Faunabedømmelser efter DVFI-systemet inddeles i klasser, fra 1-7, hvor 7 betegner den bedste faunaklasse med et meget alsidigt og rentvandskrævende dyreliv og 1 betegner den dårligste faunaklasse med manglende dyreliv eller kun få arter, som er tilpasset et miljø med kraftig organisk forurening.
Energilinie-fald	Det gennemsnitlige fald for vandløbet over en længere strækning.
Erosion	Nedbrydning af materiale fra vandløbets sider og bund. Størrelsen af den gravende kraft er lig med vandføringen ganget med vandløbets fald. Det er en naturlig proces i vandløb, at materiale eroderes, transporteres og aflejres.
Fald	Beskriver hvor meget vandløbet falder fra begyndelsespunkt til udløb eller over en mindre delstrækning. Angives ofte i promille.
Faktiske forhold	De aktuelle forhold (bredde, anlæg og koter) for vandløbet.
Flodemål	Højeste tilladelige vandstandshøjde i reservoarer bag opstemninger ved vandmøller og dambrug. Flodemål fastsættes bl.a. for at begrænse trykket på opstemningen og for at undgå oversvømmelser af tilgrænsende landarealer. Historisk set blev flodemål i form af pæle eller mærker på vandmøllens træværk brugt til at holde øje med, at den vedtagne vandstand blev holdt. Vandstanden havde stor betydning for lodsejere oven for møllen, da en højere vandstand ville kunne oversvømme deres jord.
Geometrisk skikkelse	Vandløbsprofilen angives ved en fast geometrisk skikkelse i form af et trapez.
GI-fikspunkter	GI-punkter er punkter, der er etableret af Kort & Matrikelstyrelsen. I perioden 1940-1953 blev der foretaget et præcisions-nivellement af 22.000 punkter, hvor man således kender den eksakte kote.

Grus	Sten af størrelsen 4-64 mm.
Grøde	Planter, som har deres rodnet under vand-spejlet i vandløb.
Gydebanke	Et afgrænset område af vandløbet, hvor en fisk – eksempelvis ørred eller laks – har nedgravet sine æg. En gydebanke vil i en periode efter gydningen ofte være synlig på vandløbsbunden, da de omlejlrede sten er lysere end den uforstyrrede vandløbsbund omkring gydebanken.
Habitat	Ordet stammer fra græsk og betyder "levestedet for en organisme". Fisk, smådyr og planter har ofte forskellige krav til habitatet ligesom kravene kan variere alt efter livsstadie.
Højdesystem DVR90	Dansk Vertikal Reference 1990. Det beregnede gennemsnitlige havniveau i Danmark. Bruges som officielt nulpunkt.
Høl	En fordybning i vandløbsbunden gravet af vandstrømmen. Høller er ofte beliggende i vandløbets sving og vandstrømmen er langsommere end på stryget. Et naturligt forløbende vandløb vil normalt veksle mellem stryg og høller.
Kote	Højde i meter DVR90.
Kritisk strømning	Hydraulisk begreb. I vandløb er der to strømningsformer, nemlig strømmende bevægelse og strygende bevægelse. I de fleste vandløb er der strømmende bevægelse. Kun i meget stejle vandløb vil der være strygende bevægelse. Overgangen mellem de to strømningsformer kaldes kritisk strømning. Generelt kræves der vandhastigheder over 10 meter pr. sekund før der opstår kritisk strømning. Over store sten og gydebanker er der ofte kritisk strømning, hvilket ses som en stående bølge.
Kronekant	Overgangen mellem vandløbets skrånende brink og den flade mark.

Landvæsensretter	Fælles betegnelse for landvæsensnævn, landvæsenskommission og overlandvæsenskommission. Myndighedssystem med deltagelse af personer udpeget blandt amtsråd- og kommunalbestyrelsesmedlemmer. Tidligere administrerede landvæsensretter sager efter bl.a. vandløbsloven og traf afgørelse om materielle, vandløbs-tekniske spørgsmål. Landvæsensretterne blev nedlagt i 2001. Myndighedsopgaverne på vandløbsområdet varetages i dag af kommunerne.
Manningtal	Hydraulisk udtryk for ruheden af et vandløbs bund, sider og grøde. Manningtallet er lille, når meget grøde, store sten og træ-rødder giver stor modstand mod vandets strømning (typisk manningtal på 5-20 $\text{m}^{1/3}/\text{sekund}$ ). Manningtallet er stort, når modstanden mod vandets strømning er lille, eksempelvis i et grødefrit vandløb (typisk manningtal på 25-35 $\text{m}^{1/3}/\text{sekund}$ ).
Meandrerende	Et naturligt slynget vandløb siges at være meandrerende, når afstanden mellem to punkter på bredden er mere end 1,5 gange længere, når man følger strømrunden end, når man tager fugleflugtslinjen mellem punkterne.
Medianminimum	Statistisk begreb, der i denne sammenhæng bruges om vandføringen. Vandføringen måles med datalogger i en længere periode, eksempelvis 20 år. I tidsperioden noteres de laveste vandføringer for hvert år. Medianminimum er den midterste af disse værdier. Det vil sige, at der i gennemsnit hvert andet år indtræffer en lavere vandføring end medianminimum.
Medianmaksimum	Statistisk begreb, der i denne sammenhæng bruges om vandføringen. Vandføringen måles med datalogger i en længere periode, eksempelvis 20 år. I tidsperioden noteres de største vandføringer for hvert år. Medianmaksimum er den midterste af disse værdier. Det vil sige, at der i gen-

	nemsnit hvert andet år indtræffer en højere vandføring end medianmaksimum.
Modstandsradius	Modstandsradius anvendes ved beregning af vandløbs vandføringsevne og udtrykker den strømningsmodstand, der er i et givet vandløbsprofil under vandspejlet. Modstandsradius er således afhængig af såvel det aktuelle vandløbsprofil som den aktuelle/beregnete vandstand i profilet og vil variere ned gennem vandløbet.
Målsætning	I henhold til miljømålsloven udarbejder staten en vandområdeplan, som fastsætter bindende krav til vandområder.
Okker	En jernforbindelse, der dannes når jordlag med pyrit eller svovlkis afvandes ved dræning eller vandindvinding. Ved sænkning af grundvandsstanden kommer der ilt til pyrit, hvorved svovlyre og opløst jern udvaskes. Begge dele er giftige for fisk og smådyr. Senere kan jernforbindelserne udfældes til rustrodt okker. Okkeren kvæler fisk og smådyr, når det lægger sig som et uigennemtrængeligt lag på gællerne.
Okkerpotentielle områder	Områder, som indeholder jernforbindelse i jorden, der vil kunne frigives som okker. Frigivelsen af okker forekommer, hvis der foretages en sænkning af grundvandsspejlet i jorden.
Overløbsbygværk	Bygværk i kloaksystem, hvorfra der under store nedbørshændelser ledes opspædet spildevand til vandløbet.
Reguleringssag	Kun gennem en reguleringssag efter vandløbsloven kan de gældende dimensioner for et vandløb ændres.
Relativ kote	I en del ældre regulativer kan de kote-mæssige forhold være angivet i relative koter, hvilket betyder, at nul-punktet er valgt ved anvendelse af et fast bygværk eller andet i forbindelse med vandløbet.
Revir	Et område, som en fisk betragter som sit territorium, og som forsvares mod andre individer af samme eller andre arter. Revi-



	rets formål er at sikre tilstrækkelig føde og at udgøre et sted, hvor der kan tiltrækkes medlemmer af det modsatte køn med henblik på parring. Eksempelvis etablerer de fleste laksefisk i vandløb et revir under opvæksten eller i forbindelse med gydnin-gen. Reviret forsvares ivrigt mod eventuel-le indtrængere.
Rørtilløb	Betegnelse der dækker rør, som munder ud i vandløbet. Rørtilløbene tilleder dræn-vand, regnvand eller spildevand.
Sediment	Partikler og andet materiale fra forvitring af en bjergart, som føres bort af vand, vind m.m. og aflejres et andet sted.
Selektiv grødeskæring	Grødeskæring hvor visse robuste og al-mindelige grødearter som eksempelvis pindsvineknop og vandpest skæres, mens sårbare eller sjældne grødearter som ek-sempelvis vandaks, vandkrans eller vand-ranunkel får lov at blive stående i vandlø-bet.
SFL-område	Forkortelse for særlige følsomme land-brugsområder. SFL-områder er udpegede geografiske områder, hvor miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger kan anvendes til beskyttelse af naturen og miljøet.
Spang	En smal, spinkel gangbro uden rækværk over et vandløb.
Stigbord	Lem af træ eller jern som regulerer vand-gennemstrømningen i en kanal eller sluse.
Stryg	Et strømtærkt og oftest lavvandet sted i vandløbet. Bundsubstratet består af groft substrat, især grus og sten. I naturlige slyngede vandløb er afstanden mellem to nabostryg typisk 5-7 gange så langt, som vandløbet er bredt.
Strømrende	Område i vandløbets tværprofil, hvor vandhastigheder og dermed vandføringen er størst.
Taksationskommission	Fra 2001 har erstatningsspørgsmål i vand-løbssager hørt ind under taksationskom-missionen, som fastsætter erstatningsstør-

	relser i klagesager om eksempelvis reguleringssager, ekspropriation og mangelfuld vedligeholdelse. Taksationskommissionens afgørelse kan påklages til overtaksationskommissionen.
Teoretisk skikkelse	En geometrisk skikkelse, som udelukkende anvendes for fastlæggelse af vandløbets regulativmæssige vandføring.
Vandføring	Den vandmængde, der løber forbi et givent tværsnit i vandløbet. Angives i liter pr. sekund.
Vandføringsevne	Den vandmængde som et vandløb under en given vandspejlskote kan transportere. Vandføringsevnen afhænger af vandløbets fald, geometri og Manningtal.
Vandløbsplanter	Vandløbsplanter kan inddeles i tre grupper efter deres livsform: <i>ægte vandplanter</i> som er tilpasset et liv under vand, fx vandstjerne og vandaks. <i>Amfibiske vandplanter</i> vokser ofte både i vand og på land, fx pindsvineknop og smalbladet mærke. <i>Sekundære vandplanter</i> vokser overvejende på land, men kan træffes under vand, fx lodden dueurt og bittersød natskygge.
Vandløbsprofil	Tværsnit af vandløb.
Vandslug	Vandløbsbredden gennem bygværk.
Vandspejlberegninger	Beregning af vanddybder m.v.
Vandsystem	Betegnelse for et hovedvandløb med tilløb, der har fælles udløb i havet.
Vase	Gammelt ord for vadested over å eller lignende fugtigt sted. Vadestedet er eventuelt forstærket med grene eller sten.
Åbeskyttelseslinien	Naturbeskyttelseslovens § 16 indeholder et generelt forbud mod at placere bebyggelse, foretage ændringer i terrænet, beplantning og lignende i en afstand på 150 m fra offentlige vandløb med en regulativmæssig bundbredde på mindst 2 m (jf. gældende regulativ fra 1/9 1983).